

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Cegłów na lata 2013 – 2015

Program Wspierania Rodziny w Gminie Cegłów przygotowany został w oparciu o nowe zapisy prawa, tj. ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (Dz. U. z 29 stycznia 2013 r. poz. 135) obowiązującą od 01.01.2012 roku, która nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania. Samorządy lokalne odpowiadają za tworzenie i funkcjonowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Jest to niezmiernie ważne zadanie, ponieważ działania na rzecz rodziny, to działania na rzecz całej wspólnoty, a wspierając rodzinę przyczyniamy się do rozwoju i wzmacniania więzi w całej społeczności.

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane są do wspierania rodziny i do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczej - wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 135 ze zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 124)

I DIAGNOZA SPOŁECZNA

Na koniec 2012 roku Gminę Cegłów zamieszkiwało 6 136 mieszkańców(3111 kobiet, 3025 mężczyzn). W poniższej tab.1 przedstawiono liczbę osób i rodzin korzystających ze wsparcia tutejszego GOPS.

Tab.1

Liczba osób i rodzin korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cegłowie

ROK	2010	2011	2012
Liczba osób	272	278	295
Liczba rodzin	168	169	188

Porównano dane z trzech ostatnich lat z których wynika, że ze wsparcia GOPS korzysta coraz większa liczba osób.

Powody ubiegania się o pomoc przedstawia poniższa tabela.2.

Tab.2

Powody przyznania pomocy społecznej w gminie Cegłów w latach 2010-2012.

Powody przyznania pomocy	2010	2011	2012
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
ubóstwo	87	99	104
bezrobocie	34	47	66
Potrzeba ochrony macierzyństwa	15	17	26
niepełnosprawność	35	35	33
Długotrwała lub ciężka choroba	63	57	59
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	23	35	23
alkoholizm	5	15	17
zdarzenia losowe	1	7	1
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.	4	2	7
bezdomność	2	0	1

Przedstawione dane ukazują, że dominującym czynnikiem przyznania pomocy w latach 2010 -2012 jest niski status materialny osób ubiegających się o pomoc oraz rosnące bezrobocie. Kolejną z przyczyn udzielenia przez Ośrodek wsparcia, jest potrzeba ochrony macierzyństwa dotyczy to głównie rodzin wielodzietnych. Są to rodziny borykające się najczęściej z wieloma problemami, a w/w powody przyznania wsparcia generują występowanie patologii społecznej.

W wielu rodzinach objętych pracą socjalną występują problemy w opiece nad dziećmi:

zaniedbywanie nauki, nierealizowanie obowiązku szkolnego zagrożenie demoralizacją, niska samoocena, złe warunki socjalno-bytowe, uzależnienie od alkoholu rodziców. Brak odpowiedniego, specjalistycznego wsparcia dla tych rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudność celem przywrócenia zdolności do wypełniania ról społecznych. Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim wynika, że z terenu Gminy Cegłów w 2012 r. w 8 rodzinach zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych przebywało 11 dzieci .

- w rodzinach spokrewnionych 4 dzieci
- rodzinach niespokrewnionych 7 dzieci

Pozyskane dane stanowią podstawę do opracowania powyższego programu.

I.1 ZASOBY GMINY

Gmina Cegłów prowadzi wiele inicjatyw na rzecz wspierania rodziny m.in. poprzez realizację działań podejmowanych przez jednostki organizacyjne oraz stowarzyszenia funkcjonujące na terenie gminy opisane w poniższej tabeli.

Lp.	Nazwa instytucji	Rodzaj działalności
1.	GOPS Cegłów	Praca socjalna , pomoc finansowa i rzeczowa , dożywianie dzieci w szkole, realizacja projektów na rzecz rodziny. -Projekt „ Aktywizacja osób bezrobotnych z Gminy Cegłów” realizowany od 2008 roku ma na celu wzmocnienie aktywności zawodowej i samodzielności życiowej rodzin dotkniętych bezrobociem. Uczestnicy projektu zostali objęci kompleksowym programem szkoleniowo- doradczym oraz finansowym wsparciem. -Projekt „Rodzina wolna od przemocy” ukierunkowany był na poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy i jej skutków. W ramach tego projektu powstał punkt konsultacyjny, w którym mieszkańcy Gminy Cegłów mogli skorzystać z bezpłatnych porad prawnika i psychologa. -Projekt konkursowy „ Asystent rodziny roku 2012”. w ramach, którego został zatrudniony asystent rodziny.
2.	Urząd Gminy Cegłów	Przyznawanie i wypłacanie stypendiów, dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkoły.
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Cegłowie	Przeciwdziałanie problemom dotyczącym uzależnień: - rozmowy z osobami uzależnionymi, - kierowanie na leczenie, Organizacja wycieczek dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dofinansowanie do wypoczynku letniego i zimowego.
4.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny w	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemów przemocy

	Cegłowie	
5.	Placówki Oświatowe	Działalność edukacyjno- wychowawcza, pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci rodziców, organizacja zajęć dodatkowych wspierających proces dydaktyczny , pomoc materialna i finansowa, współorganizacja imprez szkolnych i środowiskowych, Zajęcia świetlicowe w ramach działalności opiekuńczej.
6.	SPZOZ	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
7.	Parafie z terenu gminy	Działalność charytatywna, organizacja paczek świątecznych oraz wycieczek letniego i zimowego dla dzieci.

II. CELE PROGRAMU

Celem głównym Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Cegłów na lata 2013 – 2015 jest stworzenie systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci , a także profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cele szczegółowe :

1. Tworzenie odpowiednich struktur oraz podejmowanie działań wspierających rodziny doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych
2. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży
3. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej

2.1. ADRESACI PROGRAMU

Program jest adresowany do rodzin z terenu Gminy Cegłów w szczególności przeżywających trudności w sferze opiekuńczo –wychowawczej, zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz te rodziny, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska.

III. ZDANIA W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY

Założone w Programie cele zostaną osiągnięte poprzez szczegółową analizę sytuacji danej rodziny, oraz kompleksowe działanie wszystkich instytucji zaangażowanych w pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci.

Cel 1. Tworzenie odpowiednich struktur oraz podejmowanie działań wspierających rodziny doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych		
Zadania	Wskaźnik realizacji działań	Realizatorzy
1.1 Udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej tj.; pomoc w formie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach, udzielanie pomocy w formie stypendiów i wyprawek, udzielanie pomocy w formie zasiłków celowych i innych.	- liczba dzieci dożywianych - liczba rodzin korzystających z różnych form zasiłków,(celowe, okresowe)	GOPS , Urząd Gminy Placówki oświatowe

	- liczba dzieci otrzymujących stypendia oraz wyprawki	
1.2 Zatrudnienie asystenta rodziny, którego zadaniem jest objęcie wsparciem rodzin niewydolnych wychowawczo.	- liczba zatrudnionych asystentów rodziny - liczba rodzin, którym przydzielono asystenta,	GOPS
1.3 Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego: pomoc prawna, psychologiczna i inne.	- liczba rodzin korzystających z porad	GOPS , PCPR
1.4 Doskonalenie zawodowe pracowników instytucji i organizacji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie. (kursy, szkolenia)	- liczba szkoleń i kursów - liczba uczestników	MCPS, GOPS, PCPR Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna
1.5 Prowadzenie pogadank i warsztatów dla rodziców.	-liczba pogadank i warsztatów -liczba uczestników	GOPS, PCPR, Placówki oświatowe Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna
1.6 Tworzenie świetlic środowiskowych-organizacja czasu wolnego oraz wzmocnienie i utrwalenie oddziaływań wychowawczo-terapeutycznych prowadzonych w placówkach wsparcia dziennego.	-liczba świetlic terapeutycznych	GOPS, Urząd Gminy
1.7 Zapewnienie rodzinom pomocy w formie rodzin wspierających.	- liczba rodzin wspierających	GOPS
1.8 Podejmowanie zintegrowanych działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	-liczba rodzin objętych wsparciem - liczba powołanych grup roboczych.	GOPS
Cel 2. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży		
2.1 Monitorowanie rodzin z problemami opiekuńczo –wychowawczymi	-liczba rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi	GOPS, PCPR, Placówki oświatowe
2.2 Spotkania profilaktyczno- edukacyjne dla dzieci i młodzieży	- liczba rodzin i dzieci	GOPS, PCPR, Placówki oświatowe
2.3 Organizacja zajęć dodatkowych wspierających proces dydaktyczny. Zajęcia świetlicowe w ramach działalności opiekuńczej.	-liczba dzieci uczestniczących w zajęciach	GOPS, Placówki oświatowe

2.4 Realizacja programów profilaktycznych wspierających wychowane dzieci i młodzieży.	-liczba dzieci uczestniczących w zajęciach	GOPS, PCPR, Placówki oświatowe
2.5 Organizacja czasu wolnego, wypoczynku letniego i zimowego	- liczba dzieci i młodzieży korzystającej z wypoczynku letniego i zimowego.	GOPS, GKRPA i N PCPR, Placówki oświatowe Parafie z trenu gminy
Cel 3. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej		
3.1 Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	-liczba dzieci, których pobyt w pieczy zastępczej dofinansowano	GOPS
3.2 Praca edukacyjno – terapeutyczna z rodzicami, którym ograniczono władze rodzicielską poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.	-liczba uczestników zajęć terapeutycznych	GOPS, PCPR
3.3 Pomoc rodzinie w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.	-liczba zasiłków na poprawę warunków mieszkaniowych	GOPS, Urząd Gminy
3.4 Pomoc w poszukiwaniu odpowiedniej pracy.	-liczba osób zgłoszonych do PUP	GOPS i PUP
3.5 Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	-liczba spotkań instytucji zaangażowanych w Program	wszystkie instytucje zaangażowane w Program

3.1. OCZEKIWANE REZULTATY

- 1.Podniesienie poziomu i rozwoju profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku.
- 2.Poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia i pomocy.
- 3.Pozostawienie dzieci w miejscu zamieszkania.
- 4.Reintegracja rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka do rodziny.
- 5.Konsolidacja działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji.

3.2 REALIZATOR PROGRAMU

Realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Cegłów na lata 2013 – 2016 powierza się Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Cegłowie przy współpracy i udziale:

- Placówek Oświatowych,
- Urzędu Gminy,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii,
- Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Parafii
- Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Cegłowie

- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim.
- Powiatowego Urzędu Pracy w Mińsku Mazowiecki
- Policji
- Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim.

IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

4.1 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Cegłów na lata 2013 – 2016:

Środki własne Gminy:

- a) zaplanowane na dany rok budżetowy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Cegłowie na realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Cegłów na lata 2013 – 2016:
 - b) pochodzące ze zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Dotacja z budżetu państwa.
 3. Środki pozabudżetowe.

4.2 MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora Programu- Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Cegłowie. Koordynator Programu raz w roku w terminie do 31 marca przedłoży Radzie Gminy Cegłów sprawozdanie z wykonania w danym roku zadań z zakresu wspierania rodziny. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników. Ewaluacja ma znaczenie dla podmiotów realizujących Program. Podmioty realizujące sprawdzają w ten sposób efektywność i skuteczność przyjętych założeń.

Przewodnicząca Rady Gminy
(-) *mgr inż. Teodora Wójcik*